

Festlige stunder

AF MARIUS JØRGENSEN

Den 10. august 1924 fejrede Thisted sit 400 års købstadsjubilæum. Det blev en vældig fest, forberedt lang tid i forvejen af de kommunale myndigheder og af byens borgere. Dagen oprandt med strålende solskin, og staden var i sit fejreste skrud, flagsmykket, med blomster og dekorationer i alle butiksvinduer samt guirlander over gaderne. Byen betalte udsmykningen af de offentlige bygninger, borgerne tog sig af resten, og resultatet var strålende.

Festen indledtes med kanonsalut og musik i gaderne, som fyldtes af festklædte mennesker fra by og land. Det store nummer var selvfølgelig kongeparrets ankomst. Kongeskibet kom for tidligt og blev liggende en stund uden for havnen, men på slaget halv ti lå det ved kaj, og den røde løber blev rullet ud. Kongen (Christian X) og dronningen (Alexandrine) gik i land og blev modtaget af borgmester Aaberg, der bød velkommen i en kort tale, hvorefter amtmand Lehmann udbragte det nifoldige leve. Frøken Aaberg nejede dybt med røde roser til dronningen, og kongeparret hilste på honoratiores. Der var først statsminister Stauning og indenrigsminister Hauge, som var byens gæster, dernæst embedsmændene, der præsenteredes af amtmanden. Borgmesteren forestillede byrådets medlemmer og byens spidser. Alle fik de et kongeligt håndtryk. Kongen gav hånd i en halv time, også til de fremmødte elleve veteraner samt til forsvarsbrødre og gamle gardere. Det var dem inden for de afspærrende snore. Uden for snorene trængtes folkemængden, og presset blev så stærkt, at en dame faldt i vandet. Hun blev dog hurtigt hentet op af et par raske betjente.

Der var æresport ved havnen, og hvidklædte unge piger strøede blomster, da majestæterne i spidsen for vogntoget kørte op til den festligt smykkede kirke, hvor der holdtes festgudstjeneste og indviede et nyt orgel.

Festtalerne blev holdt på Store Torv. Der var opstillet talerstol og en stor tribune til kongeparret, de to ministre, departementschef Martensen-Larsen samt andre udvalgte. Her talte amtmanden for kongeparret, og kongen ønskede til lykke med dagen og udtalte håbet om, at Thisted by og opland måtte fortsætte den fremgang som var så lykkeligt under udvikling. Så spillede Aalborg regimentsmusik ”Der er et yndigt land”, og borgmester Aaberg sluttede af med en tale, hvor han takkede statsmyndighederne for udvist velvilje mod byen. Ligeledes takkede han oplandets beboere for godt samarbejde og udbragte til sidst et leve for Thisted og dets fremtid.

En lille indbudt skare drak et glas vin i rådhusalen sammen med majestæterne, som derefter spiste frokost hos amtmanden. Her faldt den ventede ordensbyge som en lille mild nedbør. Som bekendt uddeles ordener i reglen ikke efter særlig fortjeneste, men efter embede og position. Således også her. Formanden for handelsstandsforeningen, købmand Hillers, formanden for håndværkerforeningen, billedhugger Sanderhof Jensen, dommer Spleth, pastor Møller og malermester Østerby blev riddere sammen med viceskoleinspektør Hald, der fik korset for sit fortræffelige værk: ”Af Thisted Købstads Historie”. Borgmester Aaberg, der i forvejen var ridder, blev dannebrogsmænd,

og samme orden tilfaldt fattiggårdsbestyrer Østergaard og overbetjent Larsen.

Efter frokosten sejlede kongeparret bort og overlod festen til sig selv. Det led den ikke noget ved. Vejret var stadig strålende, og by- og landboere trængtes i tusindvis i de snævre gader dirigeret af byens brandkorps, der her fik en skrap opgave, værre end en ildebrand. Dagens højdepunkt var et vognoptog illustrerende de fire næringsveje: handel, håndværk, fiskeri og landbrug. Om aftenen var der folkefest i plantagen med musik og historiske tableauer, og henimod midnat sluttedes der af med et pragtfuldt festfyrværkeri. Børn og gamle mennesker gik dødrætte hjem i seng; men ungdommen dansede den hele nat i alle byens dansesale.

Der var naturligvis festmiddag, men den faldt lidt mat ud, for majestæterne skuffede ved deres fraværelse.

Kongen og dronningen besøgte gentagne gange Thisted i de følgende år. De syntes om byen og egnen, og der var hver gang stor modtagelse på havnen; men eventuelle middagsinvitationer blev altid afslået. Stor var overraskelsen derfor, da kongen ved et besøg i 1931 sagde ja tak til at spise til middag sammen med byrådet. Febrilsk aktivitet påfulgte. Hvad skulle man give så ophøjede gæster at spise, og hvordan skulle man arrangere det hele? Alt forløb dog på bedste måde. Middagen blev serveret på Hotel Aalborg, hvor kongeparret blev anbragt på forhøjningen ved scenen sammen med hr. og fru borgmesteren, medens byrådets medlemmer og embedsmændene med fruer sad i salen. Kongen var i sit gemytlig lune og gav kur efter middagen til herrerne, der

Søren Bjerregaard overrækker udklædt som Christian d. 3. gavebrevet på Kronens jorder

var opstillet i grupper, medens dronningen tog sig af damerne. Det var virkelig fornøjeligt og hyggeligt. Konversationen var på det jævne. ”Det var sgu en skam!” sagde kongen til byrådets længste medlem, da vedkommende på forespørgsel fortalte, at han havde været taget til garden, men trak frinummer.

Naturligvis var kongefamilien til stede ved de store broindvielsesfester.

Det var ikke så ligetil at komme til Thisted indtil sidst i trediverne. Der var nok jernbaneforbindelse, endda hele fire veje men de var så besværlige. Østpå kom man til Aalborg med privatbanen. Der var 37 stationer og holdepladser, og man holdt ved dem allesammen. Sydpå var der tre muligheder: Over Herning, Langå eller Esbjerg med evindelige afbrydelser.

Fra Thisted til København skiftede man i Oddesund Nord til færgen og gik i land i Oddesund Syd, hvor man ventede til toget kørte op sydfra. Det blæste altid på odderne. Så skiftede man i Struer og tilbragte et par timer på banegården. De hændte, at man derpå allerede skiftede i Brande; men i alle tilfælde måtte man ud i Vejle og vente på toget nordfra til Fredericia, hvor man så tog med færgen over Lille Bælt og entrede toget i Strib. Ankomsten til Nyborg ilede man under puffen og støden om bord i færgen for om muligt at sikre sig en siddeplads og en kop kaffe under overfarten. Væddeløbet og slagsmålet begyndte igen i Korsør om en mulig hjørneplads i toget til København. Hele turen varede det meste af et døgn. Rejsen var en fabel for det ganske land, og tegneren Alfred Smith lavede sin berømte tegning i "Blæksprutten" af "Hurtigtogets ankomst til Thisted", hvor man i to billeder ser det unge par drage fra København med baby i barnevogn og hunden Daks. Ved ankomsten til Thisted er de ældede, baby er en stor dreng, der har sprængt sit tøj, og den slanke Daks er blevet fed og har fået hvalpe.

Det var ikke sært, at jubelen var stor i Thisted og opland, da de store broer blev bygget i trediverne. Amtet havde nedsat et udvalg på femten medlemmer med amtmanden, Haugen Johansen, som formand. Blandt medlemmerne var fra Thisted borgmester Bjerregaard, den senere borgmester Iversen samt konsul Thomsen og fotograf Gram, sidstnævnte som formand for motorklubben.

Efter mange og lange forhandlinger og utallige møder blev broerne bygget. Oddesundbroen blev indviet den 15. maj 1938 i strålende forårssol. Kongen, dronningen og kronprinseparret var kommet med ekstratog til broåbningsfesten, der havde samlet op imod 50.000 mennesker i det dejlige vejr. Kongen trykkede på en knap, broklappen sænkede sig, og toget kørte til Thisted efterfulgt af en lang række festligt smykkede biler. I Thisted var der stor folkefest med optog og tableauer, hvor Bjerregaard højt til hest, klædt ud som kong Christian den Tredie, overrakte stadens borgmester, brygger Bredahl, gavebrevet på kronens jorder i Thisted, det nuværende Kronborg.

Ved Vildsundbroens indvielse den 16. juli 1939, var der også mange mennesker trods øsende regn under hele forestillingen. Kongeparret, kronprinsen og honoratiories sad dog i tørvejr på en overdækket tribune. Statsminister Stauning og amtmand Egedorf holdt taler, og kongen åbnede broen i spidsen for en kortege af blomstersmykkede biler. Ud på eftermiddagen blev vejret godt, og brofesterne, både i Thisted og i Nykøbing, blev meget vellykkede. Amtet gav frokosten og byen festmiddagen. Det var strengt for dem, der var med til begge dele. Det hele sluttede med et pragtfuldt festfyrværkeri på havnen.

Med den senere tilkomne lyntogsforbindelse er vores tilknytning til det øvrige land i orden, selv om det naturligvis var et tilbageskridt, da Thisted-Fjerritslev og Fjerritslev-Aalborg banen i 1970 drog sit sidste suk, så at man nu kun kan komme østpå med rutebil, hvad der ikke er rart for de langbenede. Et kapitel for sig selv er flyveforbindelsen, men den behandles andetsteds.

(Kilde: Historisk Årbog for Thy, Mors og Vester Hanherred 1974, side 218-222).